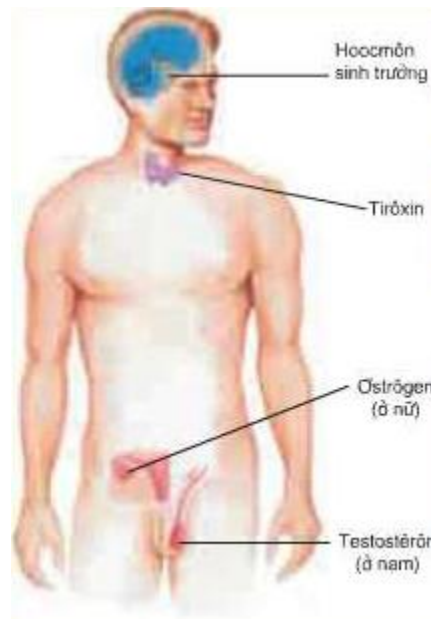

BÀI 38: CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN SINH TRƯỞNG VÀ PHÁT TRIỂN

I. NHÂN TỐ BÊN TRONG

1. Các hoocmôn ảnh hưởng đến sinh trưởng và phát triển của động vật có xương sống

- Hoocmôn là nhân tố bên trong ảnh hưởng đến sinh trưởng và phát triển ở động vật.
- Một số hoocmôn ảnh hưởng đến sinh trưởng và phát triển ở động vật: hoocmôn sinh trưởng, hoocmôn tirôxin, hoocmôn ostrôgen ở nữ giới, testostêrôn ở nam giới.

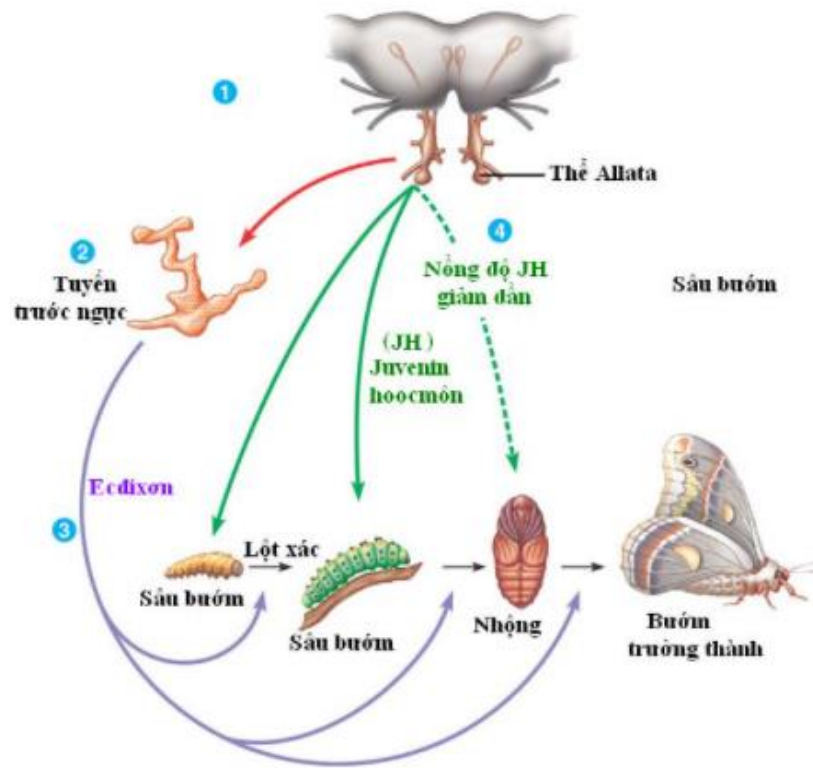

Tiêu chí	Hoocmôn sinh trưởng	Hoocmôn tirôxin	Hoocmôn ostrôgen	Hoocmôn testostêrôn
Nơi sản xuất	- Tuyến yên	- Tuyến giáp	- Buồng trứng của nữ giới	- Tinh hoàn của nam giới
Tác dụng sinh lí	- Kích thích phân chia tế bào và tăng kích	- Kích thích chuyển hóa tế bào.	- Kích thích sinh trưởng và phát triển mạnh ở giai	- Kích thích sinh trưởng và phát triển mạnh ở

	<p>thước của tế bào thông qua tăng tổng hợp prôtêin.</p> <p>- Kích thích phát triển xương.</p> <p>- Thiếu hooc môn sinh trưởng gây bệnh lùn bẩm sinh, thừa thì tạo ra người khổng lồ.</p>	<p>- Kích thích quá trình sinh trưởng và phát triển bình thường của cơ thể.</p> <p>- Thiếu gây bệnh đần độn, kém phát triển ở trẻ em, ếch thiếu tirôxin không biến thái được; thừa gây bệnh Bazơđô ở người.</p>	<p>đoạn dậy thì:</p> <p>+ Tăng phát triển xương.</p> <p>+ Kích thích phân hóa tế bào để hình thành các đặc điểm sinh dục phụ thứ cấp.</p> <p>- Nếu thiếu thì sẽ gây nam hóa, thừa sẽ dậy thì sớm.</p>	<p>giai đoạn dậy thì:</p> <p>+ Tăng phát triển xương, cơ bắp.</p> <p>+ Kích thích phân hóa tế bào để hình thành các đặc điểm sinh dục phụ thứ cấp.</p> <p>- Nếu thiếu thì sẽ gây nữ hóa, thừa sẽ dậy thì sớm.</p>
--	---	---	---	---

2. Các hoocmôn ảnh hưởng đến sinh trưởng và phát triển của động vật không xương sống

- Hai loại hoocmôn chủ yếu ảnh hưởng đến sinh trưởng và phát triển của côn trùng là ecđixơn và juvenin.

Hoocmôn	Nơi sản xuất	Tác dụng sinh lí
Ecdixon	Tuyến trước ngực	<ul style="list-style-type: none"> - Gây lột xác ở sâu bướm. - Kích thích sâu biến đổi thành nhộng và bướm. - Nếu thừa sẽ làm sâu biến thái sớm, nếu thiếu sẽ làm sâu không lột xác được.
Juvenin	Thế allata	<ul style="list-style-type: none"> - Phối hợp với ecdixon gây lột xác ở sâu bướm. - Ức chế quá trình chuyển hóa sâu thành nhộng và bướm. - Nếu thừa sâu sẽ không hóa nhộng và bướm, nếu thiếu sâu không lột xác được.